

[Morten Lange.]

ville medføre øjeblikkelig national katastrofe. Vi må åbenbart konstatere, at kasseunderskuddet ikke er det store dyr i Johannes' Åbenbaring, ikke dyret af havet, men derimod åbenbart et finanspolitisk instrument, som man til en vis grad kan leve med selv i bekymrende varianter.

Betalingsbalancen har faktisk til gengæld teet sig nogenlunde brugbart. Prisstigningerne er ikke, hvad de har været, og jeg ser til min store undren i en avis i dag, at nu er man bekymret over, at den danske befolkning er begyndt at spare for meget op. Hr. Schlüter sagde just det modsatte. Han har ikke læst Berlingske Tidende — det troede jeg ellers han gjorde flittigt. Af mange årsager, hvoraf mange såmænd ikke er så forfærdelig gode — en vis utryghed, en vis usikkerhed — så har vi en opsparingsrate i dag, som ikke er fremmende for beskæftigelsen.

Den totale balance er virkelig vanskelig, men jeg har altså ingen tro på, at regeringen i løbet af kort tid vil se en vending, og jeg mener i hvert fald, at det er fuldstændig ude af balance, når regeringen begynder at tale om, at nu kommer der nok snart en vending til det bedre, og så skal vi til at have en vældig buket af nye skatter og afgifter. Lad os nu først se arbejdsløsheden bragt væsentligt ned, og lad os se, om vi så har brug for andre buketter end den, som regeringen vil få overrakt bare som tak for en virkelig alvorlig nedbringelse af arbejdsløsheden.

Hvad er det, der dér trænger sig mest på, hvis vi skal nå det resultat? Det er naturligvis en af de svære sager, det er at få udvikling i boligbyggeriet. De 40.000 boligenheder var boligforligets, skal vi sige eneste positive side, men den er så sandelig heller ikke blevet sat i værk. Vi må ganske bestemt håbe, at regeringen vil benytte sommerferien til at sikre, at vi får et boligbyggeri sat i gang, som når i hvert fald normen på de 40.000. Vi skal formodentlig ikke stille efter ny overophedning af boligmarkedet, men de 40.000 er, skal vi sige det lavest fornuftige, realistiske, hvis vi skal have de brugbare beskæftigelsesmæssige konsekvenser.

Men jeg tror også, det derudover bliver nødvendigt at se på en skattereform. Socialistisk folkeparti har lagt et forslag frem, som mere og mere kommer til at ligne det, der bliver diskuteret fra tid til anden fra

fornuftig side i skattemæssige spørgsmål. Jeg tror, at vi trænger til en meget grundlæggende skattereform, hvor vi kommer væk fra hele den fradragsfilosofi, der har været så betagende igennem mange år, og hvor vi får sikret en rimelig palds for de sociale ydelser. Jeg tror, at det arbejde, der er i gang på det sidste punkt, har mulighed for at lede til noget godt, men den reform, vi skal sigte efter, må være meget dybere, meget større. Der vil være spækhuggere i dansk politik, der vil blive ved at føre angreb imod demokratiet, så længe vores beskætningsregler er så dårligt lovmæssigt udformet, som de er, og spækhuggeri har sjældent fremmet demokratiets sag.

Men der er nok nogle endnu mere overordnede forhold, som trænger sig på, og som jeg havde håbet vi var kommet i gang med i denne folketingsssamling, hvor vi i hvert fald ingenting har nået. Jeg tror, vi står over for en helt afgørende nødvendighed af at se på ejendomsforholdene i Danmark.

Ejendomsforholdet er et eller andet, der er nedfældet i grundloven som ukrænkeligt, men det har haft en rørende evne til at ændre sig gennem tiden, og jeg tror, at vi inden for grundlovens rammer vil være i stand til at komme frem til nogle nye begreber om ejendomsret, som vil være særdeles nødvendige. Det er nemlig ikke blot nødvendige ting for den almindelige folkelige bevidsthed. Det er også styringsmekanismer, uden hvilke en moderne indviklet samfundsøkonomi ikke kan klares. Ejendomsforholdet til jorden med alle de kapitalgevinstmuligheder, der i øjeblikket ligger i det, er et af de vigtigste punkter, men først og fremmest er det nok spørgsmålet om virksomhedsdemokratiet, der afgørende må bringes frem til løsning.

Vi har fra socialistisk folkeparti givet bidrag i den retning. Vi er ikke dybt forelskede i det socialdemokratiske ØD-forslag, men vi er imellem os enige om, at de helt overordnede principper, som disse to forslag bygger på, er vigtige og væsentlige. Vi har ikke megen tro på at skaffe flertal for denne sag i denne sal, men vi har tro på, at der kan skaffes et begyndende arbejde også på det område, og måske den lille alliance, som regeringen fra tid til anden har indgået i midten af salen, i virkeligheden kunne spændes ind i sådanne forsøg — ikke med